

ENGASJERT: Det tsjekkiske Europaparlamentsmedlemmet, Tomáš Zdechovský, har engasjert seg i mange noeske barnevernssaker. Her i samtale med Jan Aage Torp. Foto: EAL

Tomás Zdechovský – tsjekkisk Europaparlamentsmedlem:

– Kjemper for reformer i barnevernet

SAMFUNN:
– Jeg gjør jobben min med hjertet, og gjør det jeg føler er rett. Jeg gir 120 prosent eller mer for folket og for å virkelig løse folkets problemer, forteller det tsjekkiske Europaparlamentsmedlemmet, Tomáš Zdechovský, i programmet «Insight med pastor Torp».

AV MARIE HAGEN VAN WYK
redaksjonen@idag.no

■ Zdechovský har i flere år vært sterkt engasjert i kampen mot overgrep i det norske barnevernet. Selv har han fem barn, fra fire til seksten år. Han har flere akademiske grader og er også en overgitt disippel av Jesus.

Engasjert

– Jeg ber hver dag, og det er virkelig en ting som jeg har tillit til at er veldig viktig i livet mitt. Det å ha denne koblingen med Gud, vitner Zdechovský som er katolikk, og som hver søndag drar sammen med familien til kirken.

Offisielt er Den tsjekkiske republikk en ateistisk nasjon. Zdechovský har derimot opplevd at mange likevel tror.

– Jeg arbeidet som frivillig på et sykehus under covid, i frontlinjen, og jeg kan fortelle deg om mange situasjoner da jeg ba med folk som offisielt sa at de var ateister.

Hvis du virkelig snakker med disse folkene, så tror de fleste på noe som er sterkere enn de selv, og på noe som kan gi en positiv innflytelse i livet deres, forteller han.

Historisk er landet hjemmet til det bohemske opprøret mot Habsburg-dynastiet og den katolske kirken. I nåtidens Tsjekkia har samarbeidet og økumenikken vokst frem.

– Det handler bare om hvordan du har fellesskap og hvordan du oppfører deg. Om du tror på det ene eller andre, så er ikke det så viktig. Det er viktigere å fokusere på mennesker, mener Zdechovský.

Barnevernsorvergrep

En tsjekkisk kvinne ved navn Eva Michalakova, som bor i Norge, og som opplevde at hun ble forferdelig behandlet av barnevernet, var årsaken til at Zdechovský oppdaget situasjonen i Norge og engasjerte seg.

– Hun dro til Norge for å

møte mannen sin. Han var opprinnelig tsjekkisk og de bodde i et lite hus. Fra første gang hun leverte barna i barnehagen, så fikk hun et problem med læreren, en form for disharmoni. Barnas ting ble borte i barnehagen, og hun strevde med å kommunisere på norsk, forteller Zdechovský og fortsetter:

– En dag ringte læreren for å si at barnevernet tok barna hennes, og at de etterforsker om barna ble voldtatt av henne og faren, og at de dermed må sette barna i fosterhjem.

Etterforskningen viste at barna ikke hadde blitt voldtatt. Men barnevernet nektet å gi barna tilbake, siden de nå var i fosterhjem. Foreldrene fikk møte barna sjeldnere og sjeldnere, og til slutt ble barna adoptert bort.

– Jeg gikk inn i denne saken og jeg ble veldig overrasket for det var så mange feil. De snakket om hvordan faren slo moren, hvordan faren tok en stol og satte den på

moren og hvordan barna beskrev i detalj hvordan de ble voldtatt. Men det er ikke mulig, fordi ett og et halvt år gammelt barn kan ikke forklare detaljer av en voldtakt, sier Zdechovský

Konfronterte myndighetene

Han bestemte seg for å forsøke å snakke med de norske myndigheter.

– Først snakket vi med politiet og de sa at de er hundre prosent sikker på at barna ikke ble voldtatt. Barnevernet sa at de kanskje ikke ble det, men de er nå i fosterhjem og fosterhjem er mye bedre en biologisk familie, forklarer Zdechovský.

Micalakova hadde rapportert saken til media, og hun opplever at adopsjonen var straffen fra barnevernet for at hun hadde gjort det. Saken startet i 2012, men hun har enda ikke fått barna tilbake.

– Hun bor fremdeles i Norge og er lærer i en barnehage. Hun kan altså ta hånd om

andres barn, men hun kan ikke ta hånd om sine egne barn. Dette er ikke logisk i det hele tatt.

Saken hennes er overgitt til Den europeiske menneskerettsdomstolen i Strasbourg. I mellomtiden nektes hun å møte barna sine.

«Stjålet barndom» og Erna Solberg

– Fra den tiden jeg ble kjent med denne saken, så har vi løst mange saker i Norge. Dette har vi beskrevet i boken jeg, Jan Simonsen og Steven Bennett skrev; «Stjålet barndom». Det er saker der granskningen viste at barnevernet ikke skulle ha tatt barna, eller at de gav barna tilbake. Vi har hjulpet mer enn 100, kanskje 120 eller 130 familier, forklarer Zdechovský.

Som medlem av Det europeiske folkepartiet har han møtt tidligere statsminister Erna Solberg, som også er medlem i det samme partiet.

– Det å bry seg om barna og familien er ikke en del av det Den europeiske union handler om. Det er mitt private initiativ. Men jeg snakket med Erna Solberg to ganger, opplyser Zdechovský og utdyper:

– Jeg fortalte henne at jeg er et medlem av Det europeiske parlamentet og at jeg har fulgt saker i det norske barnevernet. Hun fortalte meg at alt i Norge er greit. Andre ganger hun møtte meg var hun overrasket over all informasjonen jeg brakte. Egentlig ville hun ikke snakke med meg fordi hun sa at barnevernet er 100 uavhengig, men under konfrontasjonen var hun virkelig sjokkert. Og mange av de norske politikerne snakket om beskrivelsene i boken vår som russisk propaganda.

– Jeg er en patriot for landet mitt, og jeg ville aldri noen sinne følge noen propaganda eller noe. Uansett så begynte mange diplomater og ambassadøren fra Norge å anklage og angripe meg. Han var virkelig veldig aktiv imot meg og det var slett ikke hyggelig, forteller Zdechovský.

Forandring og bevisstgjøring

Første gang han var i Stortinget med Jan Simonsen, for å snakke om barnevernet ble han

forbausende nok ikke tatt seriøst. Alle han møtte sa at alt er i skjønneste orden i barnevernet.

– Men over 2-3 år forandret alt seg, og jeg møtte rundt 14 medlemmer av det norske parlamentet. De var virkelig sjokkert over situasjonen. Noen partier og medlemmer forandret mening, de talte at de ikke visste noe om dette siden barnevernet er uavhengig, sier han.

Zdechovský knyttet kontakt med mange norske journalister som begynte å publisere om barnevernets overgrep mot barn og deres foreldre.

– Det virkelig smertelig at vi har sovet så dypt mens alt dette skjedde i nasjonen. Jeg har selv deltatt på en høring i det norske Stortinget, av en ny barnevernlov, og jeg tror jeg var den eneste motstanderen som var invitert til å tale. Det er helt tydelig en ny opplevelse av behov for forandring i Norge også. Så jeg tror arbeidet ditt har vært verd det, skyter Torp inn.

Norge sprer barnevernets ideologi

Norge har brukt norske EU-midler til å ha innflytelse i Europa og spre barnevernets ideologi utover i Europa.

– Når Norge startet prosessen av å ville ha innflytelse på det tsjekkiske omsorgssystemet eller barneomsorgs-systemet, så var det mange som gjensvarte og sa tydelig: Vi ønsker ikke dette! I mitt land er mange folk ateister, men de tror på den biologiske familien, opplyser Zdechovský.

Han har jobbet med å øke bevisstheten rundt barnevernet i globale medier og står bak flere dokumentarer om barnevern-saker som har blitt vist gjennom store mediehus som BBC og CBS.

– Jeg tror den beskrivelsen av barnevernet var veldig viktig å få ut. Jeg vil understreke at jeg har ingenting imot Norge. Jeg har kunnet glede meg over den norske naturen. Norge vil være det beste landet i verden hvis barnevernet forandrer seg, avslutter en smilende Tomáš Zdechovský

LEDERTEAMET: Teamet Siren Klungland Moi, Anne Jofrid Vik, Jorunn Bø-Erevik, Ester Haugvaldstad, Grethe Bjøberg Stokland, Tove Lill Gustavsen. Foto: Privat

Mødre i Bønn markerer 25-årsjubileet

Inviterer til inspirasjonsdag for kvinner i alle aldre

BØNN: Landskoordinator Tove Lill Gustavsen håper 12. november å fylle Sandnesporten med mødre som synes det er viktig å be for barna våre og for skolene i Norge. Nå har de rundt 170 bønnegrupper spredd over Norge. De håper å inspirere enda flere kvinner til å møtes for å be.

AV ELI BOND LID, redaksjonen@idag.no

■ – I Sandnesporten er det plass til flere hundre, så vi håper at flest mulig har anledning til å komme. Vi har håp om rundt 200 frammøtte +/- . Vi tror nok at det vil komme flest fra Vestlandet og Rogaland hvor vi har flest bønnegrupper, sier Tove Lill Gustavsen.

I tillegg til henne, står Randi Anita Helvig (regionleder) og Lill Iren Larsen (regionteamet) på talerlisten. Gjestetaler er Øyvind Benestad.

– Sannheten må fram i skolene våre

– Hvorfor Øyvind Benestad som gjestetaler?

– Det er fordi vi synes at det er et viktig arbeid han står i. Vi som ber for barna våre, er interessert i hva som skjer i skolene. Vi er opptatt av at sannheten må fram. Og det er det han står for, derfor støtter vi hans arbeid, sier hun.

I en tid der skeiv ideologi påvirker oss fra alle kanter, sier Gustavsen at i forvirringens tid det viktig å be om at barna

våre får en undervisning som er sann og rett utfra Bibelen.

Guds fulle rustning

Tema for inspirasjonsdagen er «Styrke og verdighet er hennes drakt» (Ordspråkene 31,25).

– Kan du si hvorfor dere har valgt dette?

Tove Lill Gustavsen forteller at «Kvinner i bønn» hadde et lignende tema da de arrangerte kvinneweekend i Forde 23.-25. september. Rundt 90 damer var samlet fra både øst og vest, nord og sør! De ble der rikelig velsignet og inspirert til å fortsette i forbønn for barn og skoler. Europaleder Kathrin Larsen minnet dem om at Guds hjerte er i skolene.

– Der var tema «Kledd i styrke». Vi som ber, er opptatt av å leve nært til Gud og ikke oss Gud i all hans styrke. For det trenger vi som ber, fordi det er en åndskamp vi står i, sier Gustavsen.

Ønsker at flere yngre danner bønnegrupper

Hun ønsker at inspirasjonsdagen skal føre til at flere mødre ser viktigheten av å møtes for å be for barna våre og for skolene. De ser at mødre opplever det godt å være i en Mødre i Bønn-gruppe der de kan støtte hverandre som mødre og å få legge fra seg bekymringer i bønn.

I Norge er det nå over 170 grupper.

– De fleste av disse holder til på Vestlandet og i Rogaland. Vi har også noen grupper i

Oslo og Hamar, på Østlandet og opp til Trondheim, samt én gruppe i Finnmark. Vi har derfor en misjon å gjøre med å få flere grupper lengst nord i Norge, sier Gustavsen.

De fleste bønnegruppene møtes hjemme hos hverandre. Noen på bedehuset eller i menigheten. Det er også egne grupper for bestemødre.

Yngre småbarnsmødre har en hektisk hverdag og er presset på tiden for å rekke alt. Tove Lill Gustavsen poengterer at av den grunn har de sagt at mødre kun trenger å sette av én time til bønn, for eksempel mens ungene ser barne-Tv.

Slik startet det

1997 var året da Mødre i Bønn startet i Norge ved at Randi Anita Helvig og Helen Melby Fatland begynte å møtes jevnlig i Tau i Rogaland for å be for barna sine og for skolene. Så kom flere mødre med. Den lille gruppen skjøt raskt flere skudd. Siden 2017 har Randi Anita vært regionkoordinator for Norden for å bygge opp team i forskjellige land.

Da de begynte å be i 1997 for barna og for skolene, var de inspirert av USA. Der ble Moms in Prayer International startet av president Sally Buke i 1985. De er nå aktive i mer enn 150 land. I Norden har vi Mødre i bønn-grupper i Danmark, Finland, Estland, Island, Latvia, Litauen, Norge og Sverige.

Og Mødre i Bønn Arbeidsheftet er oversatt til rundt 60 språk.